Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

31 936 Luchtvaartbeleid

Nr. 1305

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juli 2026

Op 13 juni 2023 is de Kamer het onderzoek «PSO Bovenwindse Eilanden» toegezonden[1]. Het afgelopen jaar is dit onderzoek geactualiseerd om een actueel beeld te krijgen van de kosten van een openbare dienstverplichting (*public service obligation, PSO*) op de Bovenwindse Eilanden. In deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over dit onderzoek.

Aanleiding onderzoeken

In 2021 is het aandeelhouderschap van de beleidsdeelneming in Winair geëvalueerd[2]. Uit deze evaluatie is geconcludeerd dat het aandeelhouderschap niet het meest geschikte instrument is om een betaalbare en betrouwbare bereikbaarheid van de bijzondere Nederlandse gemeenten Saba en Sint Eustatius te borgen. In deze evaluatie is tevens gemeld dat het kabinet een PSO als alternatief instrument onderzoekt. Een wijziging van de Luchtvaartwet BES om een PSO mogelijk te maken ligt op dit moment voor in de Tweede Kamer.

Een PSO is een instrument waarmee de overheid voorwaarden kan stellen aan luchtvaartmaatschappijen op een bepaalde luchtvervoerroute. Hierbij kan het gaan om de maximumticketprijs, de minimumvluchtfrequentie, de capaciteit en de continuïteit. Het instrument stelt de overheid in staat om een minimumaanbod te garanderen wanneer de markt niet in staat is gebleken om te voldoen aan de vraag die vanuit een maatschappelijk perspectief bediend zou moeten worden.

Onderzoek Actualisatie PSO Bovenwindse Eilanden

Bijgevoegd is het rapport van SEO Economisch Onderzoek «Actualisatie PSO Bovenwindse Eilanden», met de resultaten van het onderzoek naar

[1] Kamerstuk 31 936, nr. 1082
[2] Kamerstuk 31 936, nr. 896

kst-31936-1305
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

de verwachte effecten en kosten van verschillende opties voor een PSO op basis van de meest recente beschikbare data. Enkele belangrijke punten uit dit rapport worden hieronder vermeld.

Ten opzichte van de studie uit 2023 zijn de kosten van een aantal aanvullende scenario's onderzocht. Zo is onderzocht wat de kosten zijn van het instellen van een maximumticketprijs op de verbinding tussen Saba, St Eustatius en St Maarten. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen een maximumticketprijs voor alle reizigers op deze verbinding of een maximumticketprijs enkel voor de inwoners van Saba en Sint Eustatius. Ook zijn de kosten onderzocht als er sprake is van een maximum aantal van drie gesubsidieerde tickets per jaar voor de inwoners van Saba en Sint Eustatius. De benodigde jaarlijkse overheidsbijdrage wordt in deze verschillende scenario's geschat in de bandbreedte van 1,6 tot 7,4 miljoen euro.

In het SEO rapport zijn subsidiebedragen die horen bij specifieke scenario's, of daartoe zijn te herleiden, onleesbaar gemaakt. Deze informatie kan namelijk leiden tot verstoring van een toekomstig aanbestedingstraject. Ook zijn bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar gemaakt. Deze werkwijze is gelijk aan die van de eerdere studie naar de PSO uit 2023.

Vervolgstappen

Om een PSO in te kunnen stellen is een wijziging van de Luchtvaartwet BES noodzakelijk. Pas bij inwerkingtreding van deze wetswijziging kan een PSO ingesteld worden.

Over het al dan niet instellen van een PSO moet nog politieke besluitvorming plaatsvinden. De komende maanden wordt de politieke besluitvorming voor de PSO voorbereid. In het kader van deze voorbereiding zal het Ministerie van IenW samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een verkenning uitvoeren met de Openbare Lichamen van Saba en Sint Eustatius over de uitgangspunten voor een PSO. Deze verkenning wordt ook benut om voor het opvolgen van de motie van het lid Ceder c.s., waarin het kabinet wordt opgeroepen om een visie te formuleren over openbare veerverbindingen tussen Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba (Kamerstuk 36 800 IV, nr. 67). Daarnaast zal met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een verkenning worden uitgevoerd naar de financiering van dit PSO. Voor de PSO zijn momenteel nog geen middelen beschikbaar.

Over de te nemen vervolgstappen wordt de Kamer het einde van dit jaar geïnformeerd.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans